

Имандылық

ИСЛАМ ЖӘНЕ КӨРКЕМ МІНЕЗ

Мінез - кез келген адамның айнасы. Мінез туа біте қалыптасқанымен оны түзеуге болады. Дана халқымыз «Мінезсіз адам - жеміссіз ағаш» дейді. Бабаларымыздың жайлы мінезі жайлы адамды «жайдары, ашық, ақкөңіл адам» деп айтқаны содан. Алаш көсемі Әлихан Бөкейхан: «Ұлтқа қызмет ету білімнен емес, мінезден», - деп, мінездің елге қызмет етудегі маңызын ашып айтқан. Яғни халыққа жайлы, әділетсіздікке қатал мінез болғанда ғана халыққа қызмет етуге болады деген сөз. Адам өзінің жағымсыз қылықтарын түзеп, жақсы мінезі арқылы ортасын қалыптастырады. Хәкім Абай: «Мен егер закон қуаты бар кісі болсам адам мінезін түзеп болмайды деген адамның тілін кесер едім» деп өзінің қара сөзінде бекер айтқан жоқ. Көркем мінезге жетудің бір жолы - адамның өз-өзін тәрбиелеп, мінезді дұрыстауы. Бір ғана мысал, Абайдың заманында Алдонғар деген баукеспе ұры болыпты. Бір күні Абай: «Әй, Алдонғар, сенен бір нәрсе сұрайын, бересің бе?» - депті. Өзі бай, өзі сыйлы, ұлық адам, Құнанбайдың баласы сұрап тұрғасын: «Абай аға, сіз сұраған нәрсе менде болса беремін ғой. Бірақ мен сізге не бере аламын?» - деп қатты қиналыпты. Сонда Абай: «Сен маған ұрлығыңды бер», - депті. Көп ұзамай Абай Алдонғарды қасына көшіріп, ұрлығын тиып, тәрбиелеп, ел қатарына қосқан екен. Демек кемелдікке ұмтылудың бір қыры адам мінезін жөндеу десек, артық айт-

қандық емес. Мінез жаратылыс болғанымен, тәрбиенің ықпалымен жөндеуге болатынын Абай атамыз «Күллі мақұлық өзгерер, Алла өзгермес» деп барлық жаратылысты өзгертуге болатынын бекер айтпаса керек. Дана ойшыл атамыз осылай деген болатын. Ғұлама Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы да мінез жайлы баяндай келе: «Аспанда ұшып жүрген құс пен даланың тарпаң жылқысын қолға үйрету арқылы адамзат баласы қанша табысқа жетті. Осындай дала тағылары тәрбиеге көнгенде, адамның мінезі неге өзгермейді?» деп түйіндейді. Демек адамның мінезін өзгертуге немесе жақсы дағдыларға бейімдеуге болады. Мәшһүр Жүсіп атамыз: «Ғылымның әуелгі мақсаты - Алланы тану. Одан кейін - пайдалы білім алу. Егер оқыған біліміңіз мінезіңізді түзетпесе, онда ол пайдасыз білім болғаны» деген. Мінез жайлы Алла Тағала Құранның «Рағьд» сүресінің 11-аятында: «Расында бір қауым, өзін өзгертпейінше Алла, оны өзгертпейді» деген. Бұл жерден де мінездің өзгертінін, адам жақсы жағына бейімделуге болатынын байқаймыз. Көркем мінез туралы ардақты Пайғамбарымыз (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) хадисінде: «Көркем мінезді адам ғабиттің (ғибадатшының) дәрежесімен тең» деген. Асыл дініміз ақида және амал, ахлақтан (мінез-құлық) тұрады десек, адамның мінезі жақсы болмаса, діннен тәрбие ала алмайды. Дін мінезбен тарайды. Пайғамбарымыз (оған Алланың салауаты

мен сәлемі болсын): «Алла Тағала мені көркем мінез-құлықты толықтыру үшін жіберді» деген. Бірде бір кісі Пайғамбарымызға (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) келіп: «Дін деген не?» деп сұрағанда, «көркем мінез» деп жауап қатқан. Демек, Ислам дегеніміз - ең көркем мінез. Ислам ғұламалары еңбектерінде адамдармен жақсы мәміледе болу, кішілерге ақыл айту, дүние үшін ешкіммен жауласпау, өзгені ойлау, мұқтаж адамдарға көмектесу, мейірімді, қарапайым болу, ешкімді ренжітпеу секілді дұрыс дағдыларды жақсы мінез-құлық ретінде сипаттаған. Жақсы мұсылманның белгісі - көркем мінез. Егер адам ешкімді тілімен де, ісімен де ренжітпей, тура жолмен жүрсе, ол - кемел мұсылманның белгісі. Жақсы мінез қалыптастыру адамға оңайға түспейді. Бірде бір сахаба Пайғамбарымызға (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) келіп: «Түгенше деген әйел күндіз ораза ұстайды, түнде намаз оқиды. Бірақ, оның мінез-құлқы жаман, көршілерін тілімен ренжітеді», - дейді. Сонда Алла елшісі: «Оның бұл істерінде қайыр жоқ. Ол әйел тозақ иелерінен», - деп жауап береді. Өйткені Пайғамбарымыз (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) «Қиямет күні маған ең жақын болатындарың - мінез-құлқы ең жақсыларың» деген болатын. Бірде Алла елшісі (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) сахабаларына: «Сендерден бәрінен артық кімді жақсы көретінімді және қиямет күні кім маған ең

Еске алу

Ақадыр кентінің тұрғыны болған, адал жар, асқар таудай әке, немерелерінің сүйікті атасы, үлкен шаңырақтың дінгегі **ОРАЛҰЛЫ МЕЙРАМНЫҢ** өмірден озғанына 40 күн толып отыр.

Үлкендерге адал іні, қатарына сыйлы, кішіге қамқор бола білген асыл азаматымыздың өмірден өткені қабырғамызды қайыстырды. Ағайын - туыс, бауырларының арасында өзіндік орны бар, дос - жаранға сыйлы болған асыл жанның жарқын бейнесін сағына еске аламыз. Жатқан жері жайлы, топырағы мамық болсын дейміз.

Қырық күн өтті, жоқтаумен арамызда, Сағынамыз есімізге аламыз да. «Әке» деген ең биік қастерлі есім, Мәңгібақи сақталар санамызда.

Елге сыйлы, дос - жаранға адал атын, Бірдей еді өнерін мен парасатын. Орның қалды ойсырап ортамызда, Қалды сенің жақсы атың, шарапатың.

Бәйтерек ең жайқалған жапырағың, Елден ерек еді ғой ақыл - арын. Нұрын шалқып, пейіште тыныш ұйықта, Торқа болсын жан әке, топырағың!

Еске алушылар: жұбайы - Гуля, балалары, немерелері.

Марқұмның қырық күндік асы 2024 жылғы 13 желтоқсан күні Ақадыр кентіндегі «Серік» дәмханасында сағат 11.00-ден бастап беріледі.

Асқа туған - туыс, құда - жекжат, көрші - қолаң, дос - жаранды, марқұмның көзін көргендерді шақырамыз.

жақын тұратынын айтайын ба?» - деді. Ешкім үндемеді. Кейін Алла елшісі сұрағын тағы қайталады. Адамдар: «Иә, Алла елшісі», - деді. Сонда ол: «Ең жақсы мінез-құлыққа ие болғандарың», - деді. Міне, мінездің жайлылығы мұсылман үшін ең үлкен сый болатынын Алла елшісі хадистерінде осылай баяндаған болатын. Дінімізде адамға жылы жүзбен күле қараудың өзі садақа саналады. Ал кісі көңілін қалдыру мұсылман үшін қасиетті Қағбаны жыққанмен бірдей делінеді. Кемелдіктің көсемі болған ардақты Пайғамбарымыз (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) сахабаларына:

«Адамдар мінез-құлқы жағынан бір-бірінен ерекшеленеді. Кім көркем мінезімен Алла елшісіне жақындаса, ол Алла Тағалаға жақындайды», - деді. Асыл дініміз - көркем мінездің үлгісі. Ендеше, көркем мінез адамды екі дүниеде де бақытқа бастайтын тура жол екенін бағамдай білейік!

Берік АЛПЫСБАЙҰЛЫ,
аудандық «Жанқұтты би» мешітінің имамы.

Қоғамдық тыңдаулар!

ХАБАРЛАНДЫРУ

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ ФИЛИАЛЫ - ІРІ ЖОБАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ДИРЕКТОРЫ «Кемінде 2 қабылдау және жөнелту жолдары бар құрылыс (кеңейту) жұмыс жобасы бойынша Қоршаған ортаны қорғау бөлімі бойынша ашық отырыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізуде. Айса станциясында пайдалы ұзындығы 1650 метр.

Тыңдау 2025 жылғы 6 қаңтарда сағат 15.00-де Қарағанды облысы, Шет ауданы, Өспен ауылы, Айса стансасы, ПЧ-26 Кадр корпусы мекен-жайы бойынша өтеді.

Қоғамдық тыңдаулар аралас форматта (ашық отырыс және ZOOM бейнеконференциясы) өтеді. ID 873 2254 6389, пароль 12345
Тапсырыс беруші: «ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ ФИЛИАЛЫ - ІРІ ЖОБАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ДИРЕКТОРЛЫҒЫ; БСН 130541020013; Астана қ., «Есіл» ауданы, көш. Қонаева 6; тел. +7 (717)260-68-39, Murzakayeva_M@railways.kz.

Әзірлеуші: «Poligram» ЖШС; БСН 060940002732; Атырау қаласы, Т.Бигелдинов көшесі, 51, тел. 8 (7122) 30-51-37.

Жобалық құжаттама Бірыңғай экономикалық кеңістікте <https://ecoportal.kz/> және ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat/contacts?lang=ru> «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде орналастырылған» бөлімі.

Жоба бойынша қосымша ақпаратты телефон арқылы сұрауға болады. 8 (775) 107-21-24, s.yakubovskiy@poligram.kz.

Ескертулер мен ұсыныстарды «Қарағанды облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ Қарағанды қаласы, Лободи к-сі, 20, электрондық пошта мекен-жайы: expertiza.upr_krg@mail.ru қабылдайды.

Общественные слушания

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ФИЛИАЛ АО «НАЦИОНАЛЬНАЯ КОМПАНИЯ «ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» - «ДИРЕКЦИЯ ПО РЕАЛИЗАЦИИ КРУПНЫХ ПРОЕКТОВ» проводит общественные слушания в форме открытого собрания по разделу Охрана окружающей среды к рабочему проекту «Строительство (удлинение) не менее 2-х правоотправочных путей полезной длиной 1650 метров на станции Айса».

Слушания состоятся 6 января 2025 г. в 15.00 по адресу: Карагандинская область, Шетский район, Успенский с/о, ст.Айса, Здание табельной ПЧ-26.

Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи ZOOM). Идентификатор 873 2254 6389, пароль 12345

Заказчик: ФИЛИАЛ АО «НАЦИОНАЛЬНАЯ КОМПАНИЯ «ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ»-«ДИРЕКЦИЯ ПО РЕАЛИЗАЦИИ КРУПНЫХ ПРОЕКТОВ»; БИН 130541020013; г.Астана, район «Есиль», ул. Кунаева 6; тел. +7 (717)260-68-39, Murzakayeva_M@railways.kz.

Разработчик: ТОО «Poligram»; БИН 060940002732; г.Атырау, ул. Т.Бигельдинова, 51, тел. 8 (7122) 30-51-37.

Документация по проекту размещена на ЕЭП <https://ecoportal.kz/> и на сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat/contacts?lang=ru> в разделе «Общественные слушания».

Дополнительную информацию по проекту можно запросить по тел. 8 (775) 107-21-24, s.yakubovskiy@poligram.kz.

Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области», г.Караганда, ул.Лободы, 20, электронный адрес: expertiza.upr_krg@mail.ru.